

Medeltidningen

September 2002

Medlemskap i medeltidsföreningen Theleborg.

För 150:- blir du distansmedlem under ett år och får åka på evenemang under året, samt får tidningen.

För 200:- blir du fullvärdig medlem under ett år och får åka på alla evenemang under året och komma på alla aktiviteter i veckorna, samt får tidningen.

För 100:- blir andra medlemmen i samma hushåll fullvärdig medlem men de får bara en tidning att dela på.

Barn som bor hemma och är över 12 år betalar 60:- per år, medan barn under 12 medföljer gratis.

Betalning av medlemsavgift görs till vårt postgiro nr 26 88 54-7. Skriv namn och adress samt mottagare Medeltidsföreningen Theleborg.

Material till tidningen mailar du till ariella.landqvist@home.se
Vill du hellre lämna ett bidrag på papper (läslig), går detta naturligtvis också bra. Ariella Landqvist, Skansvägen 54, 360 40 Rottne

Krönikörens hörna

Hösten börjar närma sig (dessvärre enligt min mening). Men Kalendariet för framtida evengmang är desto uppiggande och mer kommer! Jag vill passa på att tacka alla som skickar artiklar och kommer med ideer, detta är en förutsättning för att tidningen ska innehålla mer än ett kalendarie.

Jag vill även be om ursäkt för att detta nr är försenat. Detta beror på att min dator fick för sig att total haverera. Tack Roger som hjälpte mig att få igång den igen.

Eder Krönikör Fenja Olafsdotter

Detta nummer innehåller

- s. 4 Slottsherrens sida
- s. 5 Kandidatpar till friherrepar
- s. 6 Inbjudan till Sködefest
- s. 7 Byte av mötesdag + födeseannons
- s. 8-9 Medlemslista
- s. 10-11 Medeltidsveckan i Visby
- s. 12-14 Källkritik
- s. 14 Huseby 1 Sep
- s. 15 Recept

Slottsherrens sida

Så var det höst å dags för en massa hantverkande. För att kunna utföra det i vår lokal behöver den städas å inredas lite först. Lämplig tid för detta är nyss.. Vem vill fundera på när, var och hur vi gör detta?

Nåväl, nog om det. Vi har avklarat en dag på Huseby med underbart väder och en massa trevligt folk. Jag tycker det blev en toppendag. Tack till Martina och Karin som planerat och fixat. Det återstår att se vad det ekonomiska resultatet blev men vi gick iallafall inte minus.

Snart ska vi "fånga in" alla intresserade från Hantverkslägret genom en nybörjardag, kom dit och var trevlig. På kvällen bjuds det till gästbud för de som önskar. Vi behöver några som kan tänka sig att laga lite mat till den....

Några har uttryckt sig intresserade av skosömnadskurs under hösten. Vi jobbar vidare på det.

När tidningen lagom landar i lådan är säkert några på väg till Löddeköpinge och platsen för den kommande historiska anläggningen (vikingaby mm) där. Vi hoppas på en trevli helg även då.

Man får gärna skriva saker till vår websida som behöver fyllas på... kontakta Magnus A om detta.

Det var allt för denna gång!
eder Styrobiorn eller om man så vill Stefan

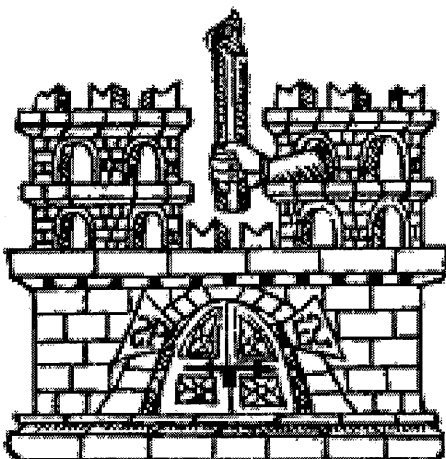
Kandidatpar till Friherrevalet

Var hälsade ädla innebyggare i Storhärad. Det drar nu ihop sig mot ett nytt år (I Nordrike) och nytt styresfolk skall utses. Vi, Anne Haugaard och Emanuel Jakobsson, vill då som Anna von Roengarten och Floyd Brians (Ättling till den ökände Lloyd) kandidera som friherrepar av Storhärad. Personligen kommer vi hålla oss till tiden runt 1470 i Burgund / Flandern-området. Detta ser vi dock inte som något hinder för dem som är t. ex vikingar eller renässanssnubbar. De kommer om vi blir valda att få lika mycket utrymme och uppmärksamhet som alla andra. Valet av tidsperiod är naturligtvis grundat i eget intresse men också valt med tanke på kommande konungapar Lage och Maghild så att det kommer att passa bra ihop vid högbordet.

- Som många vet bor vi för tillfället i Norrköping. Vi har dock planer på att införliva Johannisborg i Storhärad och av ståndet till Kalmar och Växjö ser vi inte som något större hinder då vi har en fortfarande väl fungerande bil. Dessutom kommer vi båda under det kommande året vistas till stora delar i här nere på grund av mundana angelägenheter.

Vi räknar med att kunna åka på så många evenemang som möjligt, främst i Storhärad. Dessutom vill vi försöka komma till olika hantverksläger och marknader då många i våra föreningar är aktiva där.

Eder Anna och Floyd

Inbjudan till Sködefest

Jag skulle på Skäftekärrs vägnar vilja tacka för en trevlig dag på Huseby.

Samtidigt vill jag också bjuda in alla intresserade till sködefesten. Den går av stapeln 27-29 september över hela Öland. På Skäftekärr har vi öppet alla dagarna med järnåldersaktiviteter (hantverk) på dagarna och det är där vi vill ha er medverkan. På fredagskvällen är det konst i natten med planerad pub i järnåldershuset. På lördagsaftonen har vi ett gästbud för alla medverkande till mycket förmånligt pris.

Deltagare är välkomna att hantverka på dagarna men känner du att du inte har något bra att göra så har vi massor av sysslor som skall göras på gården. Alla är välkomna, tänk bara på att det är en järnåldersgård. Adelsdräkter från medeltiden kanske inte passar så bra in. Har du problem så finns det kläder att låna.

Med tanke på klädedräkten så blir banketten en allmogefest. Där samlas bönder och hantverkare för att beklaga sig över turiternas höga skatter på norra Öland och kungens osunda leverne. Alla titlar över husfru och smedjäväl bortfaller.

Anmälan och frågor kan skickas tillbaks till mig eller till
lars.wellin@skaftekarr.se

På telefon: 0708-774749

Välkommen till världen!!

Den 24 Augusti föddes Gwendolyn och Jans
(Maria och Peter Kenells) förstfödda dotter Olivia.

Många lyckoönskningar till hela familjen
önskar vi alla

Byte av mötesdag?

- Flera medlemmar i föreningen kommer inte kunna vara med på Torsdagsmöterna i höst och vill att vi därför ska byta mötesdag.

Ni som vill komma med förslag maila eller kontakta Katarina, gullet1@hotmail.com Beslut om eventuellt byte av mötesdag kommer att beslutas på ett torsdagsmöte inom en snar framtid.

De förslag som ligger är ändra mötesdag till Måndag, Tidag eller Onsdag. Även antydan till ändrad tid har framförts.

Eder Katarina

Efternamn	Namn	Adress	Postnr	Postadress	Telefonnr
Axelsson	Magnus	Sommarv. 11F	352 37	Växjö	0470-763592
Börjesson	Magnus	Vitteryd skola	340 36	Moheda	0472-780 52
Börjesson	Sol	Vitteryd skola	340 36	Moheda	0472-780 53
Börjesson	Sindre	Vitteryd skola	340 36	Moheda	0472-780 54
Damberg	Jörgen	Dragonvägen 7	192 78	Sollentuna	08-754 12 62
Damberg	Nenne	Dragonvägen 7	192 78	Sollentuna	08-754 12 62
Damberg	Alva	Dragonvägen 7	192 78	Sollentuna	08-754 12 62
Damberg	Loke	Dragonvägen 7	192 78	Sollentuna	08-754 12 62
Davidsson	Thomas	Ekenäsvägen 11b	352 39	Växjö	0470-445 22
Elfström	Niclas	Rislycke	360 52	Kosta	0478-507 52
Ericsson	Mikael	Kaptensgatan 7	352 35	Växjö	0470-268 82
Ericsson	Kettil	Kaptensgatan 7	352 35	Växjö	0470-268 82
Garcia	Mikael	Vänortsvägen 2d	352 47	Växjö	0470-488 18
Ginstrup	Sara	Borggårdsvägen 173	352 61	Växjö	0470-639 94
Grotmark	Anne	Vitteryd skola	340 36	Moheda	0472-780 52
Henell	Peter	Knabbarödje Karlslund 813	360 42	Braås	0474-311 36
Henell	Maria	Knabbarödje Karlslund 813	360 42	Braås	0474-311 36
Hörberg	Stefan	Klasamåla 14	360 13	Urshult	0477-205 04
Johansson	Viktor	Götgatan 5	360 51	Hovmantorp	0478-406 35
Karlsson	Linda	Småskolevägen 23	388 94	Vassmolösa	0480-374 46
Landqvist	Ariella	Skansvägen 54	360 40	Rottne	0470-911 72
Lindahl	Peter	Kronobergsg. 3	360 70	Åseda	0474-71424
Lindahl	Lillemor	Kronobergsg. 3	360 70	Åseda	0474-71424
Lindahl	David	Kronobergsg. 3	360 70	Åseda	0474-71424
Lindahl	Jakob	Kronobergsg. 3	360 70	Åseda	0474-71424
Lindkvist	Kristoffer	Rösvägen 26	352 49	Växjö	0470-651 88
Luomala	Yannick	Kartaby Växjöv. 116	372 91	Ronneby	0457-41079
Lüning-Davidsson	Gertrud	Ekenäsvägen 11b	352 39	Växjö	0470-445 22
Lönnberg	Mats	Jakobsgatan 21	703 54	Örebro	019-611 14 92
Magnusson	Roger	Österleden 52e	352 42	Växjö	0470-393 94
Midander	Martin	S. Esplanaden 7	352 35	Växjö	0470-24407
Nilsson	Jessica	Kaptensgatan 7	352 35	Växjö	0470-268 82
Petersson	Martina	Kalvshaga Norregård	355 96	Kalvsvik	0470-77 01 94
Ringblom	Karin	Klasamåla 14	360 13	Urshult	0477-205 04
Rosander	Kaj	Storgatan 22	360 75	Alstermo	0481-617 92
Svensson	Daniel	Sommarvägen 11h	352 36	Växjö	0470-71 95 12
Sörensen	Karin	Furutåvägen 39b	352 54	Växjö	0470-76 30 27
Sörensen	Katarina	Paradvägen 97	352 62	Växjö	0470-621 55
Sörensson	Per	Gasslanda Gärdet	355 92	Växjö	0740-611 17

Mobil-annat nr	Epostadress	Namn i föreningen
0706-80 78 46	maglet@yesbox.net Anne_Magnus_Sol@home.se	Eiríkr Smithir
0733-35 55 24	jorgen.damberg@hotmail.com	Germund Korte
0709-28 42 02	tiddelipom@srey.se	Lovisa Halvarsdotter
0703-78 19 98	niclaselfstrom@hotmail.com oddulf64@yahoo.se	Oddulf
0737-31 88 87	laurenc@algonet.se tyra.ginstrup@telia.com Anne_Magnus_Sol@home.se 31136@telia.com	Laurenc af Sjön Olwen MacBran Halvdana Katladottir Ian OConnor
0709-49 17 00	gwen66@hem.passagen.se styrbiorn@home.se neoblade64@hotmail.com	Gwendolyn de Morney Styrbiorn WolmarssonHöö
0733-56 21 30	linda@lyssa.karlsson.tc	
0709-49 31 27	ariella.landqvist@home.se	Fenja Olafsdotter
0708-19 08 85	peter.lindahl@mbox300.swipnet.se	
0704-33 59 71	hoffe@viunga.com	Gandulf
0704-33 46 71	kokos@dr.com gertrud.luning-davidsson@ltkron	
0733-46 48 05	roger.magnusson@home.se moviedirector3@telia.com JorunnUlvsdotter@yahoo.se timjan19@hotmail.com	matslonnberg@telia.com Reidmar Marson Jorunn Ulvsdotter Skuld Eriksdotter Haga
0703-23 89 98	karinringblom@yahoo.com	Elisabeth
0703-38 93 47	gerulf90@hotmail.com karin_sorensen@hotmail.com	Gerulf Eriksson Ulv
0736-98 67 04	gullet1@hotmail.com p_sorensson@hotmail.com	Sigríð

Medeltidsveckan på Gotland 2002

Efter att ha hört mycket snack om den händelserika årliga medeltidsveckan i Visby var det dags att själv få bilda sig en uppfattning om den.

Jag hade dock fått höra att jag inte skulle ha för höga förväntningar på kvalitén. Detta visade sig också att det fanns en grund fel. Jag hade aldrig tidigare sett så många fantasikostymer (förutom på Disneyworld) i polyester, ofta med jätteurrningar, som hämtade från den värdelösa Robin Hood-serien på TV. Är bilden som gavs under invigningsintåget den bild folk har av medeltiden?

Jag visste inte om jag skulle skratta eller gråta!

Marknaden som fanns på lite olika ställen i Visby under hela veckan, hade heller knappast något att erbjuda för den inbitne medeltidsentusiast.

På grund av det långa av det långa gångavståndet från snäck, där Nordrikes läger fanns, och in till stan kom vi att bo på den vanliga turistkämpingen. När vi var på besök i Nordrikelägret förstog vi att det var där man skulle bo för att komma i rätt stämning.

Visby är en mycket vacker och intressant stad som jag gärna besöker igen. Dock heller när det är lite mindre trångt på gatorna. Det som var mest givande under veckan var museibesöken och föreläsningarna.

Det var intressant att se en del av fynden ifrån Korsbetningslaget 1361. Vi hörde ett par föreläsningar av den kände medeltidshistoriken Dick Harrisson som bland annat berättade om Karl Knutsson Bonde och kriget om Gotland 1448-1449.

En annan intressant föreläsare var den skicklige svärdssmeden Peter Johnsson vars två föreläsningar gav åhörarna insyn i svärdets utveckling genom tiderna och hur man tillverkade svärd. Dessutom gav han en huggdemonstration. Nu förstår jag varför det har hittas flera avhuggna underben i korsbetningsgravarna!

Dessvärre var det inget hantverksmarknad. Istället var ett fåtal dagliga hantverkare inhysta på kapitelhusgården. En av hantverkarna var Ludde och jag vill även minnas att Martina fanns där också. På lördagen var vi och tittade på det obligatoriska torne-spelet. Riddarna var förvisso mycket skickliga, men det hela blev efter en stund ganska tråkigt. Vi vill ju se lite combat action! Inte en massa ringar som plockats upp! Att sedan SCA var så pass dominerande som de var är ju också ett minus. Det förstör helt enkelt stämningen när de kommer med sina fäniga träpinnar.

- * Min artikel kan ha uppfattas som tämligen negativ, men jag hade stundtals ganska trevligt också. Det hade dock räckt med att stanna i 3-4 dagar av Medeltidsveckan. Eftersom jag aldrig varit där tidigare ville jag hinna uppleva så mycket som möjligt. En vecka i tält blev på gränsen till förmycket. Hade vi bott i Nordrikelägrät där det finns människor med samma starka medeltidsintresse hade det blivit roligare.

Jag vill försöka undvika att åka på allt för många fler medeltidsfestivaler som är så pass kommersiella som Medeltidsveckan i Visby.

Nästa år blir det kanske medeltidsfestivalen på Bornholm istället. Den lär visst vara bra. Eller så får man skapa en själv...

Eder Martin Midander

Källkritik

I vår förening utgör faktasökning en stor och viktig del utav verksamheten, även om man kanske inte alltid tänker på det. Vare sig det gäller matlagning, klädsömnad eller rustningsbankning gör man alltid en mer eller mindre noggrann research för att fastställa receptets, mönstrets eller hjälmens tidsenlighet. När det sedan blir dags att sprida sin kunskap vidare i föreningen, praktiskt eller via föreläsningar/artiklar, är det väldigt viktigt att kunna redogöra för varifrån man fått sina uppgifter. Tyvärr är det nämligen så att en bra, upplysande text om vikingatida krigsföring fullkomligt förlorar sitt värde om läsaren inte kan vara säker på om författaren verkligen studerat ämnet, eller tagit alltihop ur Röde Orm.

Det är lätt att missuppfatta en bild eller ett textstycke, genom att källhänvisa kan läsaren själv se och bedöma och ha egna åsikter. Man blir inte utlämnad till författarens godtycke.

Vidare kan flera dagars tillskärnings- och sömnadsarbete vara helt förgäves, om det enda man vet om plagget är att ”alla andra har också en sådan.” Flera felaktiga idéer har på detta sätt spritts likt en löpeld genom våra föreningar. Naturligtvis kan man inte inför varje ny dräkt starta ett storskaligt forskningsprojekt, men man skall inte heller börja sy utan att ha tittat på samtida bilder och kanske pratat med några som sytt liknande plagg förut. En god regel är att alltid ha ett öppet sinne och samtidigt inte lita på någon!

Vad är då källkritik? Bonniers Lexikon sammanfattar det hela med: ”Bestämmandet av de historiska källornas karaktär och källvärde.” Olika källor har olika värde, beroende på när de tillkom och vilket syftet med dem är. Är de till för eget bruk eller propaganda, bygger de på egna erfarenheter eller andras? Allt detta är saker man måste ta hänsyn till när man källforskar. En förstahandskälla, en kvarleva, har i princip samma värde som två andrahandskällor. Undantag finns naturligtvis, t.ex. kan förstahandskällan ha tillkommit väldigt lång tid efter händelsen ifråga, medan andrahandskällorna är samtida. (En överste skriver om händelsen i sina memoarer trettio år efter kriget, medan två soldater dagen efter händelsen nedtecknat vad de hört kamraterna berätta..)

Kvarlevor, förstahandskällor, kan vara byggnader, fotografier, mynt, verktyg, skelett o.s.v. (konkreta kvarlevor) men även det finns även abstrakta, såsom ortnamn, språkformer, seder, lagar o.dyl.

Skriftliga kvarlevor kan vara brev, protokoll, kyrkoböcker och annat. Den sista formen utav förstahandskällor är de berättande; beskrivningar utav faktiska, historiska händelser som återfinns i tidningsartiklar, biografier, memoarer och krönikor.

När man bedömer en källa är det viktigt att känna till syftet bakom den. Målades bilden för att ge en sann bild av kungen, för att förhäriliga honom, eller för att nedvärdera honom? Många medeltida bilder har också en invävd symbolik som man måste veta om och ta ställning till. Skrevs texten för att publiceras, eller är det en privat brevväxling? Är texten tillrättalagd för något speciellt syfte, var fanns författarens sympatier?

Som "vanlig" människa har man dessutom sällan tillgång till särskilt många förstahandskällor, istället står vi utlämnade inför historieskrivarnas tolkningar och åsikter. Ofta gör man misstaget att ta någons personliga åsikt för sanning istället för att kontrollera bakgrundskällor. Många gånger kan det vara bättre att presentera fakta men låta bli att dra en slutsats, alternativt ställa sig öppen inför andra alternativ. Att säga "så här var det" är mycket farligt, för inte ens idag kan vi alla enas om den tesen. Be en amerikan och en taliban att återge sin version av 11:e september! Jag tror inte de säger samma sak!

Källor:

Alla tiders historia B
Bonniers Compact 98

* Eder Martina Peterson/Skuld Eriksdotter Haga

Huseby 1 September

Vi var ett gäng trötta medlemmar ur Theleborg som tidigt på söndag morgonen anlände till Huseby. Efter en viss väntan och allmänt förvirring hittade vi tillslut en plats som passade oss. Nere vid ån med hönshuset och växthuset som närmsta grannar. Efterhand kom även medlemmar ur Arinholm och Skäfteskärr och gästade oss. Lunchen tillagades av Peter Lindell som bestog av kött, kål och äpple. Mums. Vi hade en mysig dag som många av oss gärna skulle göra om.

Eder Fenja Olafsdotter

Recept

Kanderade blommor och blad

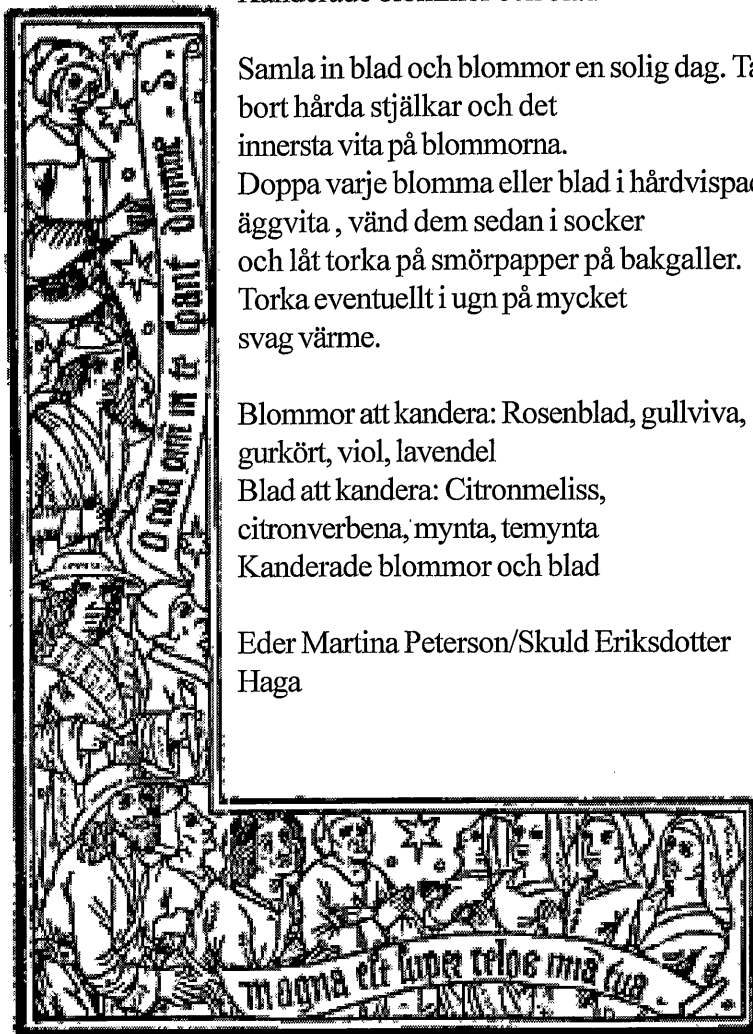
Samla in blad och blommor en solig dag. Ta bort hårda stjälkar och det innersta vita på blommorna. Doppa varje blomma eller blad i hårdvispad äggvita, vänd dem sedan i socker och låt torka på smörpapper på bakgaller. Torka eventuellt i ugn på mycket svag värme.

Blommor att kandra: Rosenblad, gullviva, gurkört, viol, lavendel

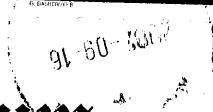
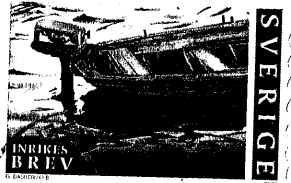
Blad att kandra: Citronmeliss, citronverbena, mynta, temynta

Kanderade blommor och blad

Eder Martina Peterson/Skuld Eriksdotter Haga

Nenne Damberg
Dragonvägen 7
192 78 Sollentuna

Kalendarium

13-16 September	Ranghilds collegium
14 September	Vikingasammankosmt i
Sölvesborg
19 September	Friherreval
27-29 September	Sködefest
28 September	Välkomstbankett för nya
medlemmar
5 (12) Oktober	Oktoberfest (mer info
kommer senare)
13 Oktober	Kläddag i lokalen
12 Januari	Arsmöte (premimnärt)

